

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Tööhõive- ja sotsiaalkomisjon

2013/2158(INI)

28.11.2013

RAPORTI PROJEKT

Majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta ning 2014. aasta majanduskasvu analüüsi tööhõive- ja sotsiaalaspektid (2013/2158(INI))

Tööhõive- ja sotsiaalkomisjon

Raportöör: Sergio Gutiérrez Prieto

PR_INI

SISUKORD

lk

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....3

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta ning 2014. aasta majanduskasvu analüüsi tööhõive- ja sotsiaalaspektide kohta

(2013/2158 (INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklit 9,
- võttes arvesse ELi toimimise lepingu artikleid 145, 148, 152 ja artikli 153 lõiget 5,
- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklit 28,
- võttes arvesse komisjoni 13. novembri 2013. aasta teatist „2014. aasta majanduskasvu analüüs” (COM(2013)0800) ja sellele lisatud ühise tööhõivearuande projekti,
- võttes arvesse oma 23. oktoobri 2013. aasta resolutsiooni majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta ja 2013. aasta prioriteetide rakendamise kohta¹,
- võttes arvesse komisjoni 2. oktoobri 2013. aasta teatist „Majandus- ja rahaliidu sotsiaalse mõõtmega tugevdamine” (COM(2013)0690),
- võttes arvesse suuliselt vastatavat küsimust O-000120/2013 komisjonile ja parlamendi sellega seotud 21. novembri 2013. aasta resolutsiooni komisjoni teatise kohta „Majandus- ja rahaliidu sotsiaalse mõõtmega tugevdamine”²,
- võttes arvesse komisjoni 3. märtsi 2010. aasta teatist „Euroopa 2020. aastal. Aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia” (COM(2010)2020),
- võttes arvesse oma 8. septembri 2010. aasta seadusandlikku resolutsiooni ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus liikmesriikide tööhõivepoliitika suuniste kohta: Euroopa 2020. aasta strateegia koondsuuniste II osa³,
- võttes arvesse komisjoni 18. aprilli 2012. aasta teatist „Töövõimalusterohke majanduse taastumine” (COM(2012)0173),
- võttes arvesse suuliselt vastatavat küsimust O-000120/2012 komisjonile ja sellega seotud parlamendi 14. juuni 2012. aasta resolutsiooni töövõimalusterohke majanduse taastamise kohta⁴,
- võttes arvesse komisjoni 23. novembri 2010. aasta teatist „Uute oskuste ja töökohtade tegevuskava: Euroopa panus täieliku tööhõive saavutamisse” (COM(2010)0682) ja

¹ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0447.

² Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0515.

³ ELT C 308 E, 20.10.2011, lk 116.

⁴ ELT C 332 E, 15.11.2013, lk 81.

parlamendi 26. oktoobri 2011. aasta resolutsiooni selle kohta¹,

- võttes arvesse komisjoni 16. detsembri 2010. aasta teatist „Vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemise Euroopa tegevusprogramm: sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse Euroopa raamistik” (COM(2010)0758) ja parlamendi 15. novembri 2011. aasta resolutsiooni selle kohta²,
  - võttes arvesse komisjoni teatist „Noortele pakutavate võimaluste algatus” (COM(2011)0933),
  - võttes arvesse oma 20. novembri 2012. aasta resolutsiooni sotsiaalinvesteeringute kokkuleppe kohta vastuseks kriisile³,
  - võttes arvesse komisjoni 20. veebruari 2013. aasta teatist „Sotsiaalsed investeeringud majanduskasvu ja ühtekuuluvuse edendamiseks – sealhulgas Euroopa Sotsiaalfondi rakendamine aastatel 2014–2020” (COM(2013)0083),
  - võttes arvesse suuliselt vastatavat küsimust O-000057/2013 komisjonile ja sellega seotud Euroopa Parlamendi 12. juuni 2013. aasta resolutsiooni komisjoni teatise „Sotsiaalsed investeeringud majanduskasvu ja ühtekuuluvuse edendamiseks – sealhulgas Euroopa Sotsiaalfondi rakendamine aastatel 2014–2020”⁴ kohta,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 48,
  - võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni raportit (A7-0000/2013),
- A. arvestades, et arvnäitajate kohaselt lõppes majanduslangus euroalal 2013. aasta teises kvartalis, kuid aastane majanduskasv euroalal jääb käesoleval aastal negatiivseks ning tööpuudus ja ebavõrdsus on rekordiliselt kõrged; arvestades, et majanduskasvu tuleb veel tugevdada, et seda saaks pidada pikaajaliseks taastumiseks ja luua juurde vajalikku jõudu, mis vabastaks EL sotsiaalmajanduslikest probleemidest;
- B. arvestades, et tööpuudus ELis on jõudnud muret tegeva arvuni – 26,6 miljonit,⁵ kusjuures pikaajaline tööpuudus on tõusnud enamikus liikmesriikides ja jõudnud ELi tervikuna kõigi aegade kõrgeima tasemeni; arvestades, et tööhõive langus on olnud ilmsem nendes riikides, kes viivad ellu olulist eelarve konsolideerimist;
- C. arvestades, et noorte tööpuuduse määrad on jõudnud ennenägematu tasemeni, olles ELis tervikuna keskmiselt 23%, ning mõnes liikmesriigis on tööpuuduse määr 16–25-aastaste noorte seas üle 50%; arvestades, et tööturu olukord on eriti kriitiline noorte jaoks – sõltumata nende haridustasemest –, kes sageli jäävad töötuks või töötavad ebakindlate töölepingutega või tasustamata praktikakohtadel;
- D. arvestades, et pikaajaline tööpuudus on tõusmas, mille tagajärjeks on struktuurne

¹ ELT C 131 E, 8.5.2013, lk 87.

² ELT C 153 E, 31.5.2013, lk 57.

³ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0419.

⁴ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0266.

⁵ ELi tööhõive ja sotsiaalse olukorra kvartaliülevaade, oktoober 2013.

tööpuudus; arvestades, et tööturu killustumine on jätkanud suurenemist, leibkondade keskmine sissetulek langeb mitmes liikmesriigis ning näitajad osutavad vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse, sealhulgas töölkäivate inimeste vaesuse kõrgemate tasemetega ja sügavamate vormide trendile;

- E. arvestades, et kõrge – ja mõnel juhul kasvav – maksukoormus, eriti madalapalgalistele ja teise sissetuleku saajatele, on jätkuvalt probleem märkimisväärsel arvul liikmesriikides ja kasvatab ebavõrdsust; arvestades, et Rahvusvaheline Valuutafond (IMF) juhtis hiljuti tähelepanu sellele, et on ruumi paremaks ja progresseeruvamaks maksustamiseks, et suurendada konsolideerimisjõupingutuste õiguspärasust, aidates samas rohkem kaasa majanduskasvu edendamisele ja selle kaudu lisatulude saamisele; arvestades, et maksukoormus tuleb nihutada tööjõult muudele jätkusuutliku maksustamise vormidele;
- F. arvestades, et kriisi ja viimastel aastatel järgitud ülemäärase eelarvekonsolideerimise poliitika mõju tagajärg on pretsedenditu ja kasvav lõhe toodangu ja tööhõive osas kesksete ja perifeersete riikide vahel; arvestades, et keskuse–perifeeria lõhe tööpuuduse määra puhul jõudis 2012. aastal 10 protsendipunktini võrreldes üksnes 3,5 protsendipunktiga 2000. aastal; arvestades, et prognooside kohaselt jõuab see lahknemine tipptasemeni käesoleval aastal;
- G. arvestades, et süstemaatilised vead komisjoni majandusprognoosides majanduskasvu ja tööpuuduse kohta viimastel aastatel näitavad vajadust diagnoosi ja strateegiat muuta, et kriis lõpetada; arvestades, et eelarve konsolideerimise tempo on aeglustunud, kuid ometi on teatavate välisnõudlusele keskendunud struktuurireformide deflatsioonilisel mõjul stagneeruvate investeeringute ja majanduskasvu ning nõrga töökohtade loomisega sama rasked tagajärjed sisenõudlusele;
- H. arvestades, et teatavad makromajanduslikud tasakaalunihked on paranenud, näiteks rahvusvahelise konkurentsivõime valdkonnas, kuigi tasakaalunihked liikmesriikide vahel on süvenenud; arvestades, et tõendid näitavad, et kõiki ühe mõõdupuuga mõõtmise poliitikat, mis tugineb välisnõudlusel ja pärsib sisenõudlust, ei ole võimalik rakendada kõigile euroala liikmetele ühel ajal; arvestades, et see võimendab üheaegsete karmi kokkuhoiu programmide (alahinnatud) negatiivset mõju, surudes maha sisenõudlust ja põhjustades üleliigse tuginemise nõudlusele kolmandate riikide majandusest ajal, mil on näha märke tärkava turumajandusega riikide väljavaadete nõrgenemisest;
- I. arvestades, et keskendumine kiirusele ja intensiivsusele struktuurireformide elluviimisel on olnud liikmesriikide vahel ebasümmeetriline, olles palju nõudlikum perifeeriariikide kui keskse asukohaga riikide jaoks ning selline olukord tõenäoliselt suurendab tasakaalunihkeid majanduskasvu loomisel ELis;
- J. arvestades, et euroala praegused suurim probleem on kasvav sotsiaalmajanduslik lõhe liikmesriikide vahel; arvestades, et praegused tõsised tööhõive- ja sotsiaalprobleemid võivad rahvusvahelise kaubanduse kaudu kanduda üle teistesse liikmesriikidesse, põhjustades inimkapitali erosiooni, mille tagajärg on pikaajaline rahvusvahelise konkurentsivõime halvenemine ehk olukord, mis võib viia ELi kui terviku põhiliste majandusnäitajate halvenemiseni; arvestades, et kõigi liikmesriikide huvides on tagada, et tööhõive- ja sotsiaalprobleeme käsitletakse õigeaegselt ja tõhusalt;

- K. arvestades, et mitmes liikmesriigis ületab erasektori (leibkondade ja ettevõtete) võlakooormus 200% SKPst; arvestades, et erasektori võimenduse vähendamine on veelgi raskem avaliku sektori võimenduse vähendamise kontekstis; arvestades, et see on murettekitav pidur majanduskasvule ja töökohtade loomisele ELis;
- L. arvestades, et VKEd moodustavad ELi majanduse tugisamba, kuid on jätkuvalt murettekitavalt suurtes võlgades ja seisavad endiselt silmitsi kõrgeima krediidikulukusega ja krediidi kättesaadavuse kokkutõmbumisega; arvestades, et väikeettevõtjad perifeeriariikides maksavad 4–6 protsendipunkti rohkem pankadelt laenamise eest kui väikeettevõtjad Kesk-Euroopas, mis asetab nad märkimisväärselt ebasoodsamasse olukorda ja takistab seega piirkonna väljavaateid tasakaalustatud majanduskasvule ja töökohtade loomisele;
- M. arvestades, et investeeringud haridusse ja koolitusse, teadusuuringutesse ning innovatsiooni – st peamistesse majanduskasvu ja töökohtade loomise valdkondadesse – on ELis ikka veel madalamad kui tema peamistel majanduspartneritel ja konkurentidel mujal maailmas; arvestades, et produktiivsed investeeringud nendesse valdkondadesse on väga olulised, et kriisist jätkusuutlikul viisil väljuda;
- N. arvestades, et tsükliliste šokkide leevendamiseks on vajalik sidus poliitika, mis ühendab makromajanduslikke poliitikasuundi, struktuuripoliitikat, usaldusväärseid töajouturu institutsioone, killustamata tööturget, kollektiivläbirääkimiste kooskõlastamist ja hästivarustatud heaolusüsteeme (mis toimivad automaatsete stabilisaatoritena);
- O. arvestades, et alates 2010. aastast on suurenenud löhe riiklike eelarvestabilisaatorite suutlikkuses võidelda majanduskriisiga ning selle tööhõive- ja sotsiaalsete tagajärgedega, kusjuures kõnealune suutlikkus on peaaegu kadunud riikides, keda kriis on tabanud kõige rängemini; arvestades, et leibkondade sissetulekuid ja seega sisenõudlust on sellest tulenevalt halvemini kaitstud kui varem, mis süvendab veelgi majanduslangust; arvestades, et Euroopa Parlamendi tööhõive- ja sotsiaalkomisjon korraldas 9. juulil 2013. aastal avaliku kuulamise teemal „Majandus- ja rahaliidu sotsiaalne mõõde – Euroopa töötuhüvitise süsteem”, millel tuvastati vajadus automaatsete stabilisaatorite järele euroala tasandil;
- P. arvestades, et vaesuse tase on tõusnud ärevust tekitaval määral alates 2007. aastast ning 24,2% ELi elanikkonnast ohustab praegu vaesus või sotsiaalne tõrjutus; arvestades, et sotsiaalkaitse kulutused on vähenenud peaaegu kõigis liikmesriikides ning sotsiaalkaitsekomitee hoiatab, et kasvav arv inimesi on eelarve konsolideerimise meetmete mõju tõttu sissetulekute nappuse, laste vaesuse, ränga materiaalse puuduse ja sotsiaalse tõrjutuse ohus;
- Q. arvestades, et hoolimata olukorra kriitilisusest ei saavuta EL peaaegu ühtegi Euroopa 2020. aasta eesmärkidest ning edusammud Euroopa 2020. aasta eesmärkide saavutamisel liikmesriikides valmistavad pettumust; arvestades, et 2013. aasta riiklike reformiprogrammidega võetud kohustused on ebapiisavad selleks, et saavutada enamikku ELi tasandi eesmärkidest;
- R. arvestades, et on vaja tugevdada kõigi Euroopa poolaasta osaliste demokraatlikku aruandekohustust, omanditunnet ja õiguspärasust; arvestades, et Euroopa Parlamendi

nõuetekohane kaasamine on selle protsessi väga tähtis osa; arvestades, et liikmesriikide parlamendid on omandatud õiguste esindajad ja tagajad ning kodanike poolt delegeeritud; arvestades, et Euroopa poolaasta peaks täielikult austama liikmesriikide parlamentide õigusi;

SOTSIAALSED NÄITAJAD

1. väljendab heameelt selle üle, et käesoleval aastal hõlmab iga-aastasele majanduskasvu analüüsile lisatud ühise tööhõivearuande projekt esimest korda tööhõive- ja sotsiaalpoliitika tulemustabelit, mis aitab tugevdada tööhõive ja sotsiaalsete arengute järelevalvet osana makromajanduslikust järelevalvest Euroopa poolaasta raames; leiab, et sellega tunnustatakse, et majandus- ja rahaliidu sotsiaalset mõõdet on vaja tugevdada, mis on nii soovitatav kui ka vajalik selleks, et kriisiga tegeleda ja vältida tõsiseid sotsiaalmajanduslikke lõhesid euroalal, tõhustades nii euroala jätkusuutlikkust;
2. leiab, et on siiski kahetsusväärne, et kõnealuseid näitajaid ei ole tehtud kohustuslikuks, erinevalt makromajandusliku tasakaalustamatus menetluse tulemustabelist; palub komisjonil seda olukorda parandada, kuna see ei vasta vajadusele asetada makromajanduslikud ja sotsiaalsed tahud Euroopa poolaasta menetluses võrdsele alusele; leiab, et selline olukord on eriti murettekitav, arvestades kasvavaid sotsiaalseid ja tööhõivealaseid tasakaalutusi ELis;
3. peab kahetsusväärseks, et tööhõivealased ja sotsiaalnäitajad, mille komisjon on välja pakkunud, on ebapiisavad selleks, et hõlmata liikmesriikide tööhõive- ja sotsiaalolukorda kõikehaaravalt; nõuab, et tulemustabel sisaldaks täiendavaid näitajaid, eriti laste vaesuse taset, inimväärse töö indeksit ja Euroopa äraelamist võimaldava palga indeksit, et sotsiaalolukorda ELis oleks võimalik nõuetekohaselt hinnata;
4. palub komisjonil kasutada sotsiaalset tulemustabelit mitte üksnes analüütilise vahendina, vaid ka alusena liikmesriikide jaoks väljatöötatavatele konkreetsetele juhistele, kuidas nad saaksid võidelda tööpuudusega või seda ennetada, vähendada sotsiaalset ebavõrdsust, edendada aktiivset kaasatust ja vältida sotsiaalset dumpingut, mille põhjal seejärel oleks võimalik saada andmeid 2014. aasta riigipõhiste soovitude kavandamiseks ja rakendamiseks Euroopa poolaasta protsessi raames;
5. palub nõukogul määratleda tööhõive- ja sotsiaalsete näitajate konkreetseid sihttasemed ELi sotsiaalkaitse põhialuste kujul, et käivitada ELi tasandil õigeaegselt aktiveerimismeetmed;

Eurorühma tööhõive- ja sotsiaalministrite kohtumised

6. rõhutab, et eurorühma tööhõive- ja sotsiaalministrid peaksid kohtuma enne euroala tippkohtumist, et sotsiaal- ja tööhõiveprobleeme käsitletaks euroala ametiasutuste aruteludes ja otsustes täielikumalt ning aidata kaasa euroala riigipeade ja valitsusjuhtide kohtumistele;

VAJADUS TAASSTIMULEERIDA SISENÕUDLUST JA LUUA KVALITEETSEID TÖÖKOHTI TOOTLIKE INVESTEERINGUTE JA SUURENDATUD TOOTLIKKUSE ABIL

7. hoiatab, et seni on uut makromajandusliku tasakaalustamatuse menetlust kasutatud peamiselt selleks, et ergutada riike oma konkurentsivõimet parandama, millega on suurendanud deflatsioonilist survet Lõuna-Euroopas, nõudmata sama rõhuasetust inflatsioonilise surve loomisele palgatõstmise teel neis riikides, kus on selleks vajalikku manööverdamisruumi; hoiatab, et samade vahendite kasutamine välissektori abil majanduskasvu poole püüdlamiseks kõigis euroala riikides vähendab oodatavaid netotulemusi, suurendades välisõudlust sisenõudluse arvelt;
8. kutsub komisjoni üles keskendumata sihikindlamalt sisenõudluse taasstimuleerimisele, mis on endiselt pidurdunud ja mis oleks eeltingimus jätkusuutlike töökohtade loomisel ning tootlikkuse ning deflatsiooniliste riskide vältimisel;

Pakt investeeringute ja tootlikkuse suurendamiseks ELis

9. juhib tähelepanu sellele, et kuigi struktuurireformid võivad kanda vilja keskpikas ja pikas plaanis, nõuab vajadus stimuleerida ELi sisenõudlust seda, et komisjon ja nõukogu kehtestaksid kiiresti sihikindla ja kooskõlastatud investeerimiskava, et säilitada majanduskasvu ja kvaliteetsed töökohad lühemas perspektiivis ning tõhustada potentsiaali keskpikas plaanis; märgib, et peaesmärgid on juba määratletud strateegias „Euroopa 2020” ning 2012. aasta juunis kokku lepitud majanduskasvu ja töökohtade loomise kokkuleppes, kuid rahastamist tuleb suurendada;
10. rõhutab, et keskpikas kuni pikas plaanis saab ELi konkurentsivõimet suurendada peamiselt tootlikkust suurendavate investeeringutega haridusse, teadus- ja arendustegevusse ja pidevasse innovatsiooni; leiab, et need on mootorid, mis muudaksid ELi eelistatud sihtpunktiks ülemaailmsete ettevõtete jaoks, kõrge lisandväärtusega toodete ja teenuste eksportijaks ja kõrgekvaliteediliste töökohtade pakkujaks;
11. väljendab muret selle üle, et enam kui 20 liikmesriiki on vähendanud kulutusi haridusse suhtarvudes (protsendina SKPst), ohustades seega oma majanduskasvu ja töökohtade loomise potentsiaali ning konkurentsivõimet; juhib tähelepanu asjaolule, et selliste investeeringute vähendamine suurendab ELi struktuurilist nõrkust, arvestades ebakõla oskustöölise kasvava vajaduse ja tõsiasja vahel, et mitmes liikmesriigis on praegu suur osa tööjõust madala kvalifikatsiooniga;
12. väljendab heameelt tõsiasja üle, et 2014. aasta majanduskasvu analüüsis kutsus komisjon liikmesriike üles kaitsma või edendama pikaajalisi investeeringuid haridusse, teadustöösse ja innovatsiooni, energia- ja kliimameetmetesse; leiab, et see on siiski ebapiisav, et niigi piiratud eelarvega liikmesriigid suudaksid seda eesmärki saavutada; palub komisjonil uurida ja edendada vajalikke reforme, et tootlikud investeeringud, näiteks haridusse ja teadus- ning arendustegevusse, jätta välja puudujäägieesmärkidest, mis on seatud ELi eeskirjade alusel, ning neid sihtotstarbeliselt reserveerida, arvestades nende potentsiaali luua majanduskasvu ja töökohti;
13. nõuab tugevamat toetust Euroopa Investeerimispanngalt ja ELi vahendite vabastamist, et toetada pakilisi investeerimiskavasid; märgib, et projektivõlakirjad juba pakuvad mehhanismi investeeringute toetamiseks, kuid peab euroala nõrka majanduskasvu ja töökohtade loomise taset tõendiks, et see peaks olema kaugemaleulatavam, eesmärgiga arendada vajalikke avaliku sektori ja kooskõlastatud investeeringuid;

Euroopa rahalised vahendid

14. juhib tähelepanu sellele, et rangete eelarvepiirangute ja erasektoris vähenenud laenuandmisvõime ajal kujutavad struktuurifondid ja ühtekuuluvusfondid tänu oma finantsulatusele ja taotletavatele eesmärkidele liikmesriikide jaoks väga olulist hooba majanduse stimuleerimiseks ning Euroopa 2020. aasta majanduskasvu ja tööhõive eesmärkide saavutamisele kaasa aitamiseks; rõhutab sellega seoses, et pidades silmas ühtekuuluvuspoliitika juhtivat rolli riiklike programmide arendamisel Euroopa poolaasta raames, peaks kõnealune poliitikasuund olema 2014. aasta majanduskasvu analüüsi põhiline keskendumispunkt;
15. leiab, et ühtekuuluvuspoliitika on väga oluline selleks, et aidata vähendada sisemisi konkurentsi lahknevusi ja struktuurilisi tasakaalunihkeid; palub komisjonil kiiremas korras ümber programmeerida kulutamata struktuurilised rahastamisvahendid noorte tööhõiveprogrammide ja VKEde kasuks; palub komisjonil leida erilahendused neile riikidele, kus on väga kõrge tööpuuduse tase ja kes kaasrahastamise probleemide tõttu on sunnitud pöörduma tagasi ELi rahastamise juurde; palub komisjonil sel eesmärgil uurida võimalust jätta struktuurse puudujäägi (nagu seda määratletakse teises majanduse juhtimise pakettis) arvutamisest välja liikmesriikide osalemine ELi fondide või programmide kaasrahastamises mitmeaastase finantsraamistiku (rubriigi 1 „Jätkusuutlik majanduskasv”) alusel;
16. palub komisjonil kohaldada eeljaotuse põhimõtet kõigile rahalistele vahenditele 2014.–2020. aasta perioodiks neile liikmesriikidele, kus on kõrgeim töötuse tase ja käib sügav eelarve konsolideerimise protsess, eriti seoses programmidega majanduskasvu, tööhõive ja strateegiliste investeeringute suurendamiseks;
17. leiab, et vähemalt 25% riiklikest ühtekuuluvusfondidest tuleks kasutada konkreetsete programmide jaoks Euroopa Sotsiaalfondi alusel nendes liikmesriikides, kus on kõrgeim töötuse ja vaesuse tase;

Kvaliteetsed töökohad ja inimväärased palgad eesmärgiga tootlikkust tõsta

18. väljendab muret selle üle, et komisjoni strateegia taastada ELi konkurentsivõime tööjõu ühikukulude ülemäärase kohandamise abil palga vähendamise teel on tugevalt nõrgendanud paljude ELi töötajate ostujõudu, vähendanud leibkondade sissetulekut ja surunud alla sisenõudluse, toites veelgi tööpuudust ja sotsiaalset tõrjutust, eriti nendes riikides, keda kriis on tabanud kõige rängemini; juhib tähelepanu sellele, et läbivas poliitikas konkurentsivõime taastamiseks tuleb kaaluda ka strateegiaid, mis keskenduvad muudele tootmiskuludele, hindade arengule ja kasumimarginaalile.
19. väljendab heameelt komisjoni soovitude üle tuumikriikidele, kellel on vajalikku manööverdamisruumi, järgida ekspansiivset poliitikat palgade tõstmise abil; palub komisjonil esitada sihikindlaid soovitusi, mis aitavad vähendada üleliigset deflatsioonilist survet Lõuna-Euroopas ning vältida riski võimendada majanduskasvu ja töökohtade loomise tasakaalunihkeid euroalal;
20. märgib, et komisjon juhib oma 2014. aasta ühise tööhõivearuande projektis tähelepanu sellele, et tööjõu ühikukulude vähendamine ja palgade mõõdukamaks muutmine on

täiendanud hindade arenguid vaid aeglaselt ja mittetäielikult, osalt eelarve konsolideerimisest tuleneva samaaegse kaudsete maksude ja jäikade hindade tõstmise tõttu;

21. märgib, et inimväärased palgad on olulised mitte ainult ühiskonna sotsiaalse sidususe ja õigluse seisukohast, vaid ka tugeva majanduse säilitamiseks; kutsub liikmesriike üles võitlema töötajate vaesusega, järgides tööturupoliitikat, mille eesmärk on tagada töötajatele äraelamist võimaldav töötasu;
22. palub komisjonil uurida võimalust vähendada survet palkadele miinimumpalga skeemi abil, mis võib olla igas riigis erinev, et kajastada mediaanpalga suhteid ja tootlikkuse erinevaid tasemeid; juhib tähelepanu, et selline meetme abil võib olla võimalik vähendada deflatsiooniriske ja ebavõrdsust ning piirata konkurentsivõime ja jooksevkonto nominaalseid tasakaalunihkeid;
23. rõhutab, et töö kvaliteet on teaduspõhises majanduses vältimatu selleks, et edendada tööjõu kõrget tootlikkust ja kiiret innovatsiooni erialaoskuste ning kohanemisvõimelise ja pühendunud tööjõu abil, kellel on inimväärased tervishoiu- ja ohutusstandardid, turvatunne ja mõistlikud töötunnid; leiab, et 2014. aasta majanduskasvu analüüsis ei pöörata sellele piisavalt tähelepanu, ja palub komisjonil 2014. aasta riigipõhistes soovitustes olukorda parandada; on veendunud, et poliitikasuunised peaksid keskenduma eelkõige töötajate juurdepääsule tööõiguste põhipaketile, nagu on aluslepingutes sätestatud, ja ilma, et see piiraks liikmesriikide õigusaktide kohaldamist;

Tähelepanu ümbersuunamine erasektori võlakoormuse vähendamisele: üks peamisi Euroopa majanduskasvu ja töökohtade loomise pidureid

24. rõhutab, et ülemäärane eelarve konsolideerimine on toonud kaasa liigse keskendumise avaliku sektori võlakoormuse võimenduse vähendamisele, mis on takistanud erasektori võlakoormuse vähendamist; märgib, et sellal kui iga-aastases majanduskasvu analüüsis rõhutatakse avaliku sektori suure võlakoormuse riske, on IMF juba hoiatanud, et peamine pidur Euroopa majanduskasvule ja töökohtade loomisele on tegelikult erasektori (leibkondade ja ettevõtete) võlakoormus;
25. rõhutab, et jätkusuutlik väljapääs kriisist nõuab tõhusaid meetmeid, et vähendada ülemäärast võlakoormust, sisemaist likviidsuse puudust ja investeringute langust; tuletab meelde, et erasektori võlakoorma jätkusuutlikkus on investeringute, majanduskasvu ja töökohtade loomise eeltingimus; kutsub komisjoni üles kehtestama meetmeid, mis võimaldaksid võlgasid korrapäraselt ümberstruktureerida, eriti leibkondade ja VKEde puhul;
26. hoiatab, et VKEd seisavad silmitsi kõrgeimate krediitkuludega ja krediidi kättesaadavuse lakkamatu kokkutõmbumisega; rõhutab, et see mitte ainult ei takista majanduskasvu ja töökohtade loomist ELis, vaid VKEde märkimisväärset uute töökohtade loomise potentsiaali arvestades võimendab ka tasakaalunihkeid euroalal, sest murettekitavalt on kasvanud erinevused pangalaenu andmise kuludes keskse asukohaga ja perifeersete riikide vahel; väljendab heameelt tõsiasja üle, et VKEde rahastamisele juurdepääsu olulisust on tunnistanud, ja nõuab tungivalt, et liikmesriigid seaksid VKEde rahastamisele juurdepääsu oma riiklikes majanduskasvu kavades absoluutseks prioriteediks; nõuab tungivalt, et

liikmesriigid võimaldaksid lihtsa juurdepääsu ELi rahalistele vahenditele, mis on selleks eesmärgiks ette nähtud;

27. palub komisjonil teha liikmesriikidega koostööd taaskasutatavate laenude vahendi loomisel, mida rahastatakse ametlike ja eraressursside kombinatsiooni kaudu ja/või mida toetaksid garantiid, mille annavad välja Euroopa asutused, nt Euroopa Investeerimispank, et aidata pakilise küsimusena taastada leibkondade ja VKEde likviidsust;
28. kutsub üles tugevdama erasektori alternatiivseid rahastamisallikaid, nagu tugevad ühistupangad või riiklikud arengupangad, mis saavad edendada likviidsuse suunamist reaalmajandusse ja adekvaatsetesse projektidesse ning arendustöö rahastamisse;

REFORMID KVALITEETSE TÖÖJÕU OSALUSE TÕHUSTAMISEKS

29. palub komisjonil teha liikmesriikide üldiste ja noorte tööhõive kavade esitamine 2014. aasta riigipõhistes soovitusetes kohustuslikuks; peab kahetsusväärseks, et hoolimata Euroopa Parlamendi korduvatest nõudmistest märkimisväärne arv liikmesriike selliseid kavasid 2013. aastal ei esitanud;
30. peab kahetsusväärseks, et nõukogu ei võtnud arvesse Euroopa Parlamendi üleskutset keskenduda oma 2013. aastaks antavas juhendis töökohtade kvaliteedile; kutsub komisjoni üles lisama töökohtade kvaliteet, koolitus, juurdepääs eluaegsele õppele, töötajate põhiõigused ja toetus tööturu mobiilsusele ning füüsilisest isikust ettevõtja staatus suurema turvalisuse kaudu töötajatele riigipõhistesse soovitusesse, mis põhinevad 2014. aasta iga-aastasel majanduskasvu analüüsil;
31. rõhutab, et tööturu reformid peaksid keskenduma tööjõu tootlikkuse ja tõhususe suurendamisele, et suurendada ELi majanduslikku konkurentsivõimet ja toetada jätkusuutlikku majanduskasvu ning töökohtade loomist, austades rangelt nii Euroopa sotsiaalse *acquis* sätteid ja mõtet kui ka selle aluspõhimõtteid; on veendunud, et tööturu reforme tuleks rakendada nii, et see edendaks töökohtade kvaliteeti;
32. on veendunud, et struktuursete tööturu reformidega tuleks luua sisemist paindlikkust, et säilitada tööhõive majandushäirete ajal, ning tagada töökohtade kvaliteet, kindlus töökohavahetuste puhul ning aktiivse tööotsimise nõudel põhinevate ja taasintegreerimise poliitikaga ühendatud töötushüvitiste süsteemid, millega säilitatakse stiimulid töötamiseks, tagades samas inimväärse sissetuleku, samuti lepinguliste korralduste loomine tööturu killustatusega võitlemiseks, majanduslike ümberkorralduste prognoosimiseks ja pidevõppele juurdepääsu tagamiseks;
33. väljendab muret asjaolu üle, et selliste tingimuste laienemine, mis lubavad ettevõtjatel kõrgema tasandi kollektiivlepingutest loobuda ja sektoripõhiseid palgakokkuleppeid läbi vaadata, viitab sellele, et suur arv töötajad jäetakse ilma õigusest pidada kollektiivläbirääkimisi;
34. rõhutab aktiivne töepoliitika tähtsust praegustes tingimustes; väljendab sügavat muret selle üle, et mitu liikmesriiki on töötuse tõusvast määrast hoolimata vähendanud eelarveeraldisi aktiivse töepoliitika rahastamiseks; kutsub liikmesriike üles suurendama aktiivse töējõuturu poliitika haaret ja tõhusust tihedas koostöös tööturu osapooltega;

35. palub komisjonil kavandada täpseid vajadusi arvesse võtvaid poliitikasuundi, et toetada töökohtade loomist pikaajalistele töötutele, vanematele töötutele, naistele ja teistele prioriteetsetele rühmadele, keda kriis on eriti raskelt mõjutanud, nagu sisserändajad ja puudega inimesed;

Noorte tööpuudus

36. väljendab sügavat muret selle üle, et noorte tööpuudus jätkuvalt suureneb; märgib, et töötute noorte olukord on eriliselt murettekitav; kutsub seetõttu komisjoni ja liikmesriike üles võtma sellega seoses kiireloomulisi meetmeid; nõuab, et Euroopa noorte tööhõive alane kokkuleppe alusel rakendataks ellu ammu kokku lepitud meetmed ja kohustutaks rakendama uusi vahendeid ja meetmeid, eesmärgiga käsitleda noorte tööpuudust ja vähendada mittetöötavate ja mitteõppivate noorte (NEET-noored) arvu, võttes arvesse inimväärse töö kvaliteetivset tahku, mis austab täies ulatuses põhilisi tööstandardeid;

37. tervitab noortegarantii vastuvõtmist nõukogus ning järgmise mitmeaastase finantsraamistiku raames 6 miljardi euro eraldamist noorte tööhõive algatusele; palub liikmesriikidel rakendada noortegarantii skeem kiireloomulise küsimusena ja kasutada kättesaadavaid vahendeid tõhusalt, keskendudes neile, kes on kõige keerulisemas olukorras;

38. märgib rahuloluga, et kõnealuseid vahendeid saab kasutada järgmise finantsraamistiku esimese kahe aasta jooksul; tuletab meelde, et mainitud vahenditest siiski ei piisa, et võidelda noorte töötuse vastu jätkusuutlikul moel ning seda peaks pidama esimeseks osamakseks noorte töötuse vastases võitluses; rõhutab, et Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) arvutuste kohaselt läheks ainuüksi euroalal noorte töötuse vastase programmi tõhus elluviimine maksma 21 miljardit eurot; palub komisjonil teha noortegarantiist prioriteet ja suurendada kättesaadavat eelarvet mitmeaastase finantsraamistiku lubatud vahearuandes;

39. palub komisjonil ja nõukogul tagada, et liikmesriikidel, kelle suhtes kohaldatakse ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust, oleks eelarvepoliitilist manööverdamisruumi kõnealuste meetmete kasutamiseks, jättes eelkõige liikmesriikide noorte töötuse vastu võitlemise meetmete kaasrahastamise ajutiselt ülemäärase eelarvepuudujäägi arvestusest välja;

40. kutsub komisjoni üles esitama praktika kvaliteediraamistiku, mis hõlmab muu hulgas õiglase tasu, õpieesmärkide, töötingimuste ning tööohutuse ja töötervishoiu kriteeriume; kutsub komisjoni, liikmesriike ja Euroopa tööturu osapooli üles Euroopa Õpipoisiõppe Liitu sihikindlalt ellu rakendama;

Tööjõu liikuvus

41. on veendunud, et arvestades nende töötajate, eriti noorte arvu, kes lahkuvad oma päritoluriigist töövõimaluste otsingul teistesse liikmesriikidesse, on kiiresti vaja välja töötada asjakohased meetmed ning muuta ELi õigusakte, et garanteerida pensioniõiguste ülekantavus ja tööhõivehüvede jätkumine vähemalt kolme kuu jooksul, kui nende saaja otsib tööd muus liikmesriigis;

42. tervitab komisjoni kavatsust laiendada ja intensiivistada Euroopa tööalase liikuvuse portaali (EURES) tegevust ning edendada noorte liikuvust; kutsub üles looma sel otstarbel konkreetset strateegiat koostöös liikmesriikidega; tõdeb siiski, et liikuvus peab jääma vabatahtlikuks ega tohi piirata jõupingutusi luua kohapeal töökohti ja koolituskohti;
43. märgib, et ühtse turu õigusaktid on üldiselt EL 28 teema, kuid arvestades, et vajadus integratsiooni järele on palju märkimisväärsem euroalal, kutsub komisjoni üles uurima majandus- ja rahaliidu liikmete võimalust osaleda tõhustatud koostöös eesmärgiga võtta vastu õigusaktid, mis edendavad majandus- ja rahaliidu-sisest tööjõu liikuvust kiiremini ja tõhusamalt (nt seoses täiendavate pensioniõiguste ülekantavusega või koostöölepingu vastuvõtmisega majandus- ja rahaliidu riiklike tööbüroode vahel);

Õiglasemad maksusüsteemid

44. märgib, et sissetulekute ebavõrdsus liikmesriikide vahel ja liikmesriikides kasvab, eriti ELi lõunaosas ja äärealadel; lisaks märgib, et mitmes riigis on kriis intensiivistanud palkade polariseerumise ja tööturu killustumise pikaajalisi suundumusi, mis koos vähem ümberjaotava maksu- ja hüvitissüsteemiga on suurendanud ebavõrdsust;
45. rõhutab, et kõrge – ja mõnel juhul kasvav – maksukoormus, eriti madalapalgaliste ja leibkonna teiste sissetulekusaajate puhul, on jätkuvalt probleem märkimisväärses arvus liikmesriikides; märgib, et ainult vähesed riigid on võtnud meetmeid, et selle probleemiga tegeleda, seda muu hulgas piiratud eelarvelise tegutsemisvaru tõttu;
46. väljendab muret, et 2014. aasta iga-aastase majanduskasvu analüüsis toetab komisjon veel kaudsete maksude tõstmist, mis on üldiselt vähem progresseeruvad kui otsesed maksud; palub komisjonil võtta teadmiseks IMFi 2013. aasta oktoobri maksuaruanne, milles juhitakse tähelepanu sellele, et on ruumi paremaks ja progresseeruvamaks maksustamiseks, et tõhustada konsolideerimisjõupingutuste õiguspärasust, tehes samas rohkem selleks, et edendada majanduskasvu ja tuua kaasa lisatulusid;
47. toetab komisjoni üleskutset vähendada tööjõu maksukoormust ja soovib asendada seda muude jätkusuutlike maksuvormidega, nagu ühtlustatud ettevõtte tulumaks, finantstehingute maks ja süsinikdioksiidimaksud;
48. palub liikmesriikidel võtta vastu töökohtade loomist soodustavaid meetmeid, nagu tööjõu maksureformid, mis loovad tööhõivestiimuleid, edendavad vabatahtlikku füüsilisest isikust ettevõtjana töötamist ja toetavad ettevõtjaid strateegilistes sektorites;
49. rõhutab, kui tööjõu maksustamist tuleks vähendada, eelkõige vähendades ajutiselt teatavate uute töötajate, eriti madalapalgaliste ja madala kvalifikatsiooniga töötajate, pikaajaliselt töötute ja teiste haavatavate rühmade sotsiaalkindlustusmaksleid või tööhõivetoetuste skeemide maksleid, tagades samal ajal riiklike pensionisüsteemide jätkusuutlikkuse;
50. rõhutab, et on vaja võtta tulemuslikke meetmeid deklareerimata töö, näilise füüsilisest isikust ettevõtjana töötamise ja maksupettuste vastu võitlemiseks, eelkõige arvestades praegust eelarvete konsolideerimist, et kaitsta töötajaid ja maksutululusid ning säilitada üldsuse usaldus maksusüsteemide õigluse ja tõhususe vastu;

SOTSIAALSED SUUNDUMUSED JA SOTSIAALKAITSESÜSTEEMIDE JÄTKUSUUTLIKKUS

Vaesust ja sotsiaalset tõrjutust tuleb vähendada

51. väljendab muret vaesuse kasvu üle kõigis vanuserühmades alates Euroopa poolaasta 2013. aasta tsüklis; märgib, et vaesus ja sotsiaalne tõrjutus 18–64-aastaste seas on viimastel aastatel oluliselt suurenenud kahes kolmandikus liikmesriikidest, peamiselt tõusvate töötuse määrade või madala tööhõivega leibkondade ja töötajate vaesuse tõttu; märgib, et vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse risk oli 2012. aastal palju suurem (48,8%) kolmandate riikide kodanike (vanuses 18–64 eluaastat) kui ELi kodanike jaoks;
52. väljendab heameelt selle üle, et 2014. aasta iga-aastase majanduskasvu analüüsis tunnistati vajadust käsitleda kriisi sotsiaalseid tagajärgi ja tagada sotsiaalkaitse jätkusuutlikkus; kutsub liikmesriike üles tugevdama turvaabinõusid, tagama heaolusüsteemide tõhusus ja investeerima ennetusmeetmetesse; nõuab tungivalt, et komisjon võtaks arvesse majanduse kohandamise programmide mõju edusammudele Euroopa 2020. aasta peamiste eesmärkide suunas nendes liikmesriikides, kes kogevad finantsraskusi, ja nõustuks muudatustega, mille eesmärk on viia kohandamisprogrammid vastavusse Euroopa 2020. aasta eesmärkidega;

Jätkusuutlikud pensionid

53. võtab teadmiseks paljudele liikmesriikidele esitatud riigipõhised soovitused pensionireformide kohta; peab kahetsusväärseks, et komisjon esitas pensioneid käsitlevas rohelises ja valges raamatus oma soovitused, viitamata sealjuures Euroopa Parlamendi soovitustele; rõhutab, et pensionireformid eeldavad riiklikku ja sotsiaalset ühtekuuluvust ning saavad olla edukad üksnes juhul, kui need on tööturu osapooltega kokku lepitud;
54. rõhutab vajadust viia pensionisüsteemide jätkusuutlikkuse tagamiseks läbi asjakohaseid reforme; on veendunud, et varakult tööturult lahkuvate isikute arvu vähendamisega on võimalik tõsta tegelikku pensioniiga, tõstmata seejuures kohustuslikku pensioniiga; on samuti seisukohal, et tegeliku pensioniea edukaks tõstmiseks peab pensionireformidega kaasnema poliitika, millega piiratakse juurdepääsu ennetähtaegselt pensionile jäämise süsteemidele ja muudele ennetähtaegselt tööturult lahkumise võimalustele, luuakse töövõimalused eakamate töötajate juurdepääsuks pidevõppele, tagatakse juurdepääs elukestvatele õppele, kehtestatakse maksusoodustuste poliitika, mille raames pakutakse stiimuleid pikemalt tööturule jäämiseks ja toetatakse aktiivset tervena vananemist;
55. väljendab muret ebapiisava pensioni riski üle noorte eurooplaste põlvkonna jaoks, kes on praegu töötud või ebakindlal töökohal ning keda ootab ees aina kõrgem pensioniiga ja kasvavad pensioniarvutusperioodid;

Euroopa sotsiaalsed stabilisaatorid

56. märgib, et sotsiaalkaitse ja sotsiaalpoliitika, eelkõige töötuhüvitis, miinimumsissetuleku toetus ja progressiivne maksustamine, aitavad esialgu vähendada majanduslanguse sügavust ning stabiliseerivad tööturgusid ja tarbimist; rõhutab samas, et kõnealuste kriitilise tähtsusega majanduslike ja sotsiaalsete stabilisaatorite suutlikkus on vähendatud

absoluutse miinimumini kokkuhoiumeetmete tõttu nendes liikmesriikides, kus selliseid stabilisaatoreid on kõige rohkem vaja; märgib, et leibkondade sissetulekud ja sisemaine nõudlus on selle tagajärjel halvemini kaitstud, mis on teravdanud majanduslangust asjaomastes riikides;

57. rõhutab, et need majandus- ja rahaliidu liikmesriigid, kes kogevad negatiivseid majandusšokke, on laialdaselt kasutanud sotsiaalpoliitikat ja sotsiaalstandardeid korrigeerimisteguritena; märgib, et sellistel sisemistel devalveerimistel on olnud tõsised sotsiaalsed tagajärjed riikide heaoluühiskonnale ja kodanikele, mille tagajärg on sotsiaalne hädaolukord mitmes liikmesriigis;
58. peab kahetsusväärseks, et 2014. aasta iga-aastases majanduskasvu analüüsis ei mainita Euroopa sotsiaalseid stabilisaatoreid; rõhutab, kui tähtis on seda liiki mehhanism majandus- ja rahaliidu riikide eelarvete piiratud hingamisruumi kontekstis; tuletab meelde selliste stabilisaatorite tähtsust asümmeetriliste šokkidega tegelemisel, vältides riikide heaoluühiskonna ülemäärast kahandamist ja tugevdades seega majandus- ja rahaliidu kui terviku jätkusuutlikkust; kordab oma üleskutset komisjonile esitada roheline raamat automaatsete stabilisaatorite kohta euroalal;
59. palub Euroopa Ülemkogul määrata 2013. aasta detsembris toimuval kohtumisel kindlaks konkreetsed sammud sotsiaal- ja tööhõive valdkonna tõelise tugisamba rajamiseks majandus- ja rahaliidus ühendusemeetodi alusel ning täpsustada, kuidas võtta kasutusele Euroopa töötushüvitiste süsteem kui euroala automaatne stabilisaator;

DEMOKRAATLIKKU ÕIGUSPÄRASUST JA SOTSIAALSET DIALOOGI TULEB TUGEVDADA

60. rõhutab, et kõik tööturu reformid peaksid põhinema ELi tasandi sotsiaalse dialoogi tugevdatud kooskõlastamisel;
61. rõhutab, et eesistujakolmik on kinnitanud, et tööturu osapoolte kõrgekvaliteediline osalus ja tõhus sotsiaalne dialoog, sealhulgas liikmesriigi tasandil, on väga olulised mis tahes reformide jaoks ja et eriti majandus- ja rahaliidu reformides tuleks tugevdada tööturu osapoolte rolli uues majanduse juhtimise protsessis; kiidab heaks komisjoni ettepaneku kaasata tööturu osapooli jõulisemalt Euroopa poolaasta protsessi, muu hulgas sotsiaaldialoogi komitee raames enne iga-aastaste majanduskasvu analüüside vastuvõtmist;
62. kutsub Euroopa Ülemkogu ja liikmesriike üles tagama, et omanikutunde tekitamiseks kaasatakse liikmesriikide ja piirkondlikud parlamendid, tööturu osapooled, ametiasutused ja kodanikuühiskond aktiivselt strateegia „Euroopa 2020” poliitiliste suuniste elluviimisse ja selle järelevalvesse ning majanduse juhtimise protsessi; palub Euroopa Ülemkogul ja komisjonil lisada strateegia „Euroopa 2020” tööhõive-, sotsiaal- ja hariduseesmärkide järelevalve ja hindamine paremini Euroopa poolaastasse 2014;
63. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

**RESOLUTSIOONI ETTEPANEKU LISA:
KONKREETSED SOOVITUSED EUROOPA ÜLEMKOGULE VASTUVÕTMISEKS
OMA POLIITILISTES SUUNISTES**

Soovitus 1: Sotsiaalnäitajate kohta

Euroopa Parlament on seisukohal, et iga-aastasel majanduskasvu analüüsil põhinevate Euroopa Ülemkogu heakskiidetavate poliitiliste juhiste eesmärk peaks olema järgmine.

Komisjon peaks muutma sotsiaalnäitajad kohustuslikuks, et asetada nad võrdsele alusele makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse tulemustabeliga.

Komisjon peaks lisama tulemustabelisse täiendavaid näitajaid, eelkõige laste vaesuse taseme, inimväärse töö indeksi ja Euroopas äraelamist võimaldava töötasu indeksi, et sotsiaalset olukorda Euroopas oleks võimalik õigesti hinnata.

Komisjon peaks kasutama sotsiaalset tulemustabelit mitte ainult analüütilise vahendina, vaid ka liikmesriikide jaoks konkreetsete juhiste väljatöötamise alusena selle kohta, kuidas võidelda tööpuudusega või seda ennetada, vähendada sotsiaalset ebavõrdsust ja edendada aktiivset kaasatust ning ennetada sotsiaalset dumpingut, mis seejärel annaks oma panuse 2014. aasta riigipõhiste soovitude koostamisse ja rakendamisse.

Nõukogu peaks määrama tööhõive- ja sotsiaalsete näitajate jaoks konkreetsed sihttasemed ELi sotsiaalkaitse põhialuste kujul, et käivitada ELi tasandil õigeaegselt aktiveerimismeetmeid.

Soovitus 2: Eurorühm tööhõive- ja sotsiaalministrite tasandil

Euroopa Parlament on seisukohal, et iga-aastasel majanduskasvu analüüsil põhinevate, Euroopa Ülemkogu heakskiidetavate poliitiliste juhiste eesmärk peaks olema järgmine.

Eurorühm peaks kohtuma tööhõive- ja sotsiaalministrite tasandil enne euroala tippkohtumisi, et lõimida sotsiaal- ja tööhõivealased mured euroala ametiasutuste aruteludesse ja otsustesse ning anda oma panus euroala riigipeade ja valitsusjuhtide kohtumistesse.

Soovitus 3: Pakt, et suurendada ELis investeringuid ja tõsta tootlikkust

Euroopa Parlament on seisukohal, et iga-aastasel majanduskasvu analüüsil põhinevate, Euroopa Ülemkogu heakskiidetavate poliitiliste juhiste eesmärk peaks olema järgmine.

Komisjon peaks keskenduma ambitsioonikamalt sisenõudluse taastimuleerimisele, mis on jätkuvalt pidurdunud ja mis oleks võtmeks jätkusuutlike töökohtade loomise ja tootlikkuse ning samuti deflatsiooniliste riskide vältimise juurde.

Komisjon ja nõukogu peaksid pakilise küsimusena kehtestama sihikindla, kooskõlastatud investeerimiskava ja suurendama rahastamist, et säilitada majanduskasv ja kvaliteetsed töökohad lühikeses plaanis ning tõhustada potentsiaali keskpikas plaanis kooskõlas strateegia „Euroopa 2020” ja 2012. aasta juunis kokku lepitud majanduskasvu ja töökohtade loomise kokkuleppes.

Liikmesriigid peaksid kaitsma ja edendama pikaajalisi investeringuid haridusse, teadustöösse ja innovatsiooni. Palub komisjonil uurida ja edendada vajalikke reforme, et jätta tootlikud investeringud välja puudujäägieesmärkidest, mis on loodud ELi eeskirjade alusel, et neid sihtotstarbeliselt reserveerida, arvestades nende potentsiaali luua majanduskasvu ja töökohti.

Aasta 2014 riiklikes reformikavades sätestatud kohustused peavad olema piisavad Euroopa 2020. aasta strateegia eesmärkide saavutamiseks.

Liikmesriigid peaksid eraldama oma riigi eelarvevahendeid tõhusamalt, et saavutada Euroopa 2020. aasta strateegia eesmärgid.

Euroopa rahalised vahendid

Euroopa Parlament on seisukohal, et iga-aastasel majanduskasvu analüüsil põhinevate, Euroopa Ülemkogu heakskiidetavate poliitiliste juhiste eesmärk peaks olema järgmine.

Pidades silmas juhtivat rolli, mida ühtekuuluvuspoliitika mängis riiklike programmide

arendamisel Euroopa poolaasta raames, peaks kõnealune poliitikasuund olema 2014. aasta majanduskasvu analüüsi põhiline keskendumispunkt; komisjon peaks garanteerima, et piisaval tasemel ELi rahalisi vahendeid eraldataks Euroopa 2020. aasta eesmärkide saavutamiseks.

Komisjon peaks viivitamata ümber programmeerima kulutamata struktuurifondid noorte tööhõiveprogrammide ja VKEde kasuks. Palub komisjonil leida erilahendused neile riikidele, kellel on väga kõrge tööpuuduse tase ja kes kaasrahastamise probleemide tõttu on sunnitud pöörduma tagasi Euroopa rahastamise juurde. Selles mõttes palub komisjonil uurida võimalust jätta struktuurse puudujäägi (nagu seda määratletakse teises majanduse juhtimise pakettis) arvutamisest välja liikmesriikide osalemine mitmeaastase finantsraamistiku rubriigi 1 „Jätkusuutlik majanduskasv” alusel ELi fondide või programmide kaasrahastamises.

Komisjon peaks kohaldama eeljaotuse põhimõtet kõigile rahalistele vahenditele 2014.–2020. aasta perioodiks neile liikmesriikidele, kellel on kõrgeim töötuse tase ja kes läbivad sügavaid eelarve konsolideerimise protsesse, eriti seoses programmidega majanduskasvu, tööhõive ja strateegiliste investeeringute suurendamiseks.

Vähemalt 25% riiklikest ühtekuuluvusfondidest tuleks kasutada konkreetsete programmide jaoks Euroopa Sotsiaalfondist nendes liikmesriikides, kus on kõrgeim töötuse ja vaesuse tase.

Soovitus 4: Kvaliteetsed töökohad ja inimväärased palgad tootlikkuse tõstmiseks

Euroopa Parlament on seisukohal, et iga-aastasel majanduskasvu analüüsil põhinevate, Euroopa Ülemkogus heakskiidetavate poliitiliste juhiste eesmärk peaks olema järgmine.

Tööjõu ühikukulu, tootmiskulud ja kasumimarginaalid

Komisjon peaks pöörama tähelepanu sellele, et Euroopa konkurentsivõime taastamine tööjõu ühikukulu ülemäärase kohandamise abil palga vähendamise teel on tugevalt nõrgendanud paljude ELi töötajate ostujõudu, vähendanud leibkondade sissetulekut, surunud alla sisenõudluse ja seega toinud tööpuudust ja sotsiaalset tõrjutust, eriti nendes riikides, keda kriis on kõige rängemini tabanud; palub komisjonil seda olukorda parandada.

Läbiv poliitika konkurentsivõime taastamiseks peab ühtlasi kaaluma strateegiaid muude tootmiskulude, hindade arengu ja kasumimarginaali kohta.

Komisjon peaks järgima tasakaalustatumat kriisist väljumist ja asetama sihiteadlikud eesmärgid keskse asukohaga riikidele, kellel on vajalikku manööverdamisruumi, et järgida ekspansiivset poliitikat palkade tõstmise abil, mis aitab vähendada üleliigset deflatsioonilist survet Lõuna-Euroopas ja vältida riski võimendada majanduskasvu ja töökohtade loomise tasakaalunihkeid euroalal.

Komisjon peaks pöörama tähelepanu sellele, et praegune välise konkurentsivõime parandamise strateegia, mis annab oma osa deflatsioonilistesse survetesse kõigi euroala riikide jaoks, viib samal ajal miinimumini prognoositavad netotulud kasvava välisõudluse osas sisenõudluse arvelt.

Palgad ja inimväärne töötasu

Komisjon peaks tegema ettepaneku meetmete kohta, mis käsitlevad ebavõrdsust ja garanteerivad inimväärse töötasu. Kutsub liikmesriike üles võitlema töötajate vaesusega, järgides tööturupoliitikat, mille eesmärk on töötajatele äraelamist võimaldava töötasu tagamine, mis on oluline nii sotsiaalse sidususe kui ka õigluse jaoks ühiskonnas; see on ühtlasi oluline tugeva majanduse säilitamiseks.

Komisjon peaks uurima surve vähendamist palkadele miinimumpalga skeemi abil, mis võimaldab neil igas riigis erinev olla seoses riigi mediaanpalga suhtega ja kajastades tootlikkuse erinevaid tasemeid, mis võiks teha võimalikuks deflatsiooniriskide ja ebavõrdsuse vähendamise ning nominaalse konkurentsivõime ja jooksevkonto tasakaalunihete piiramise.

Töökohtade kvaliteet

Soovitab pöörata rohkem tähelepanu komisjoni 2014. aasta riigipõhiste soovitustele töökohtade kvaliteedi kohta, mis on ülioluline teaduspõhises majanduses selleks, et edendada tööjõu kõrget tootlikkust ja kiiret innovatsiooni erialaoskustega, kohanemisvõimelise, pühendunud tööjõu abil inimväärsete tervishoiu- ja ohutusstandarditega, turvatunde ja mõistlike töötundidega. Poliitikasuunised peaksid keskenduma eelkõige töötajate juurdepääsule tööõiguste põhipaketile, nagu aluslepingutesse kätketud, ja ilma, et see piiraks liikmesriikide õigusaktide kohaldamist.

Samuti tuleb võidelda ebakindlate töötingimuste ja näilise füüsilisest isikust ettevõtjana töötamise ja nende levikuga ning tagada, et ajutise või osalise tööajaga lepinguga inimestel ja füüsilisest isikust ettevõtjatel on piisav sotsiaalkaitse ja juurdepääs koolitusele.

Tagada tuleb, et tulemuslikult jõustatakse direktiivi, millega kehtestatakse üldine raamistik võrdseks kohtlemiseks töö saamisel ja kutsealale pääsemisel.

Soovitus 5: Tähelepanu ümbersuunamine erasektorivõlakooormuse vähendamisele: üks peamisi pidureid Euroopa majanduskasvu ja töökohtade loomisele

Euroopa Parlament on seisukohal, et iga-aastasel majanduskasvu analüüsil põhinevate, Euroopa Ülemkogus heakskiidetavate poliitiliste juhiste eesmärk peaks olema järgmine.

Komisjon peaks tähele panema, et erasektori võimenduse vähendamist takistab ülemäärane keskendumine avaliku sektori võlakooormuse vähendamisele, ja nõuab tasakaalustatumat lähenemisviisi, et vältida suurt pidurit Euroopa majanduskasvule ja töökohtadele.

Liikmesriigid ja komisjon peaksid looma meetmed, mis võimaldaksid korrapärast võlgade ümberstruktureerimist, eriti leibkondade ja VKEde jaoks, et võimaldada erasektori võlakooormuse jätkusuutlikkust, mis on investeeringute, majanduskasvu ja töökohtade loomise eeltingimus.

Nõuab tungivalt, et liikmesriigid muudaksid VKEde juurdepääsu rahastamisele oma riiklikes majanduskasvu kavades täielikuks prioriteediks; nõuab tungivalt, et liikmesriigid pakuksid lihtsat juurdepääsu selleks eesmärgiks pühendatud Euroopa fondidele.

Komisjon peaks tegema koostööd liikmesriikidega taaskasutatavate laenude vahendi loomisel, mida rahastaks ametlike ja eraressursside kombinatsioon ja/või mida toetaksid garantiid, mille annavad välja Euroopa asutused, nagu Euroopa Investeerimispank, et aidata viivitamata taastada leibkondade ja VKEde likviidsust.

Kutsub üles tugevdama alternatiivseid rahastamisallikaid erasektori jaoks, näiteks tugevad ühistupangad või riiklikud arengupangad, mis võivad edendada likviidsuse suunamist reaalmajandusse ja adekvaatsetesse projektidesse ning arendustöö rahastamisse.

Soovitus 6: Reformid kvaliteetse tööjõu osaluse suurendamiseks

Euroopa Parlament on seisukohal, et iga-aastasel majanduskasvu analüüsil põhinevate, Euroopa Ülemkogus heakskiidetavate poliitiliste juhiste eesmärk peaks olema järgmine.

Riiklikud üldised ja noorte tööhõive kavad

Komisjon peaks muutma kohustuslikuks riiklike üldiste ja noorte tööjõukavade esitamise 2014. aasta riigipõhistes soovitustes.

Komisjon peaks lisama 2014. aasta iga-aastase majanduskasvu analüüsi riigipõhisesse soovitustesse töökohtade kvaliteedi, koolituse, juurdepääsu eluaegsele õppele, töötajate põhiõigused ja toetuse tööturu mobiilsusele ning füüsilisest isikust ettevõtja staatuse töötajate turvalisuse suurendamise abil.

Tööturu reformid ja aktiivne tööpoliitika

Tööturu reformid peaksid keskenduma tööjõu tootlikkuse ja tõhususe suurendamisele, et suurendada ELi majanduslikku konkurentsivõimet ja võimaldada jätkusuutlikku majanduskasvu ning töökohtade loomist, austades rangelt Euroopa sotsiaalse *acquis*' sätet ja

mõtet ning selle printsiipe; tööturu reforme tuleks rakendada töökohtade kvaliteeti edendaval viisil.

Struktuursete tööturureformidega tuleks luua sisemist paindlikkust tööhõive säilitamiseks majandushäire ajal ja tagada töökohtade kvaliteet, kindlus töökohavahetuste puhul, aktiivse tööotsimise nõudel põhinevad ja taasintegreerimise poliitikaga ühendatud töötushüvitiste süsteemid, millega säilitatakse stiimulid töötamiseks, tagades samas inimväärse sissetuleku, lepingulised korraldused tööturu killustatusega võitlemiseks, majanduslike ümberkorralduste prognoosimiseks ja pidevõppele juurdepääsu tagamiseks.

Liikmesriigid peaksid vältima ettevõtjatele tingimuste loomist kõrgema tasandi kollektiivlepingutest loobumiseks ja sektoripõhiste palgakokkulepete läbivaatamiseks, mis viitab sellele, et suur arv töötajad jäetakse ilma nende õigusest pidada kollektiivlääbirääkimisi. Liikmesriigid peaksid suurendama aktiivse töøjõuturu poliitika hõlmavust ja tõhusust tihedas koostöös tööturu osapooltega.

Oskuste mittevastavuse probleemi lahendamine

Parandada oskustega seotud vajaduste seiret teatud valdkondades ja/või piirkondades ning lahendada oskuste mittevastavuse probleem võimalikult kiiresti.

Komisjon ja liikmesriigid peaksid tegema koostööd, et täiendada ülevaadet oskuste kohta Euroopa Liidus selleks, et anda põhjalik ülevaade ELi oskustega seotud vajadustest.

Tuleb suurendada hariduse ja koolituse valdkonna ning ettevõtjate koostööd ja koostoimet, et prognoosida oskustega seotud vajadusi ning kohandada haridus- ja koolitussüsteemid tööturu vajadustele vastavaks, et töøjõul oleks võimalik omandada vajalikud oskused ning et lihtsustada üleminekut haridusest ja koolitusest tööle.

Tuleb edendada kõigi vanuserühmade juurdepääsu pidevõppele mitte üksnes formaalõppe, vaid ka mitteformaalse ja informaalse õppimise arendamise kaudu.

2015. aastaks tuleb luua mitteformaalse ja informaalse õppimise valideerimissüsteem, mis on seotud Euroopa kvalifikatsiooniraamistikuga.

Noorte töötus

Nõuab Euroopa noorte tööhõive alast kokkulepet, mille kaudu viia ellu ammu kokku lepitud meetmed ning suunata noorte tööpuuduse vastaseks võitluseks uusi meetmeid ja vahendeid, vähendades mittetöötavate ja mitteõppivate noorte (NEET-noored) arvu, võttes arvesse inimväärse töö kvalitatiivset aspekti ning järgides täielikult tööõiguse põhireegleid.

Liikmesriigid peaksid viivitamata rakendama noortegarantii skeeme ja kasutama kättesaadavaid vahendeid tõhusal viisil, keskendades meetmed neile, kes on kõige raskemas olukorras.

Komisjon ja liikmesriigid peaksid suurendama noortegarantii rahastamist kooskõlas Rahvusvahelise Tööorganisatsiooniga (ILO), mis on välja arvutanud, et ainuüksi euroalas oleks noorte töötuse vastase programmi tõhusaks elluviimiseks vaja 21 miljardit eurot. Palub komisjoni teha noortegarantiist prioriteet, et laiendada kättesaadavat eelarvet mitmeaastase finantsraamistiku lubatud vahearuandes.

Komisjoni ja nõukogu peaksid kaaluma, et ka ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluses liikmesriikidel oleks eelarvepoliitilist manööverdamisruumi kõnealuste meetmete kasutamiseks, jättes eelkõige liikmesriikide noorte töötuse vastu võitlemise meetmete kaasrahastamise ajutiselt ülemäärase eelarvepuudujäägi arvestusest välja.

Komisjon peaks esitama praktika kvaliteediraamistiku, mis hõlmab muu hulgas õiglase tasu, õpiesmärkide, töötingimuste ning tööohutuse ja töötervishoiu kriteeriume; kutsub komisjoni, liikmesriike ja Euroopa tööturu osapooli üles õpipoisidõppe liitu sihiteadlikult ellu rakendama.

Eakad ja pikaajalised töötud

Liikmesriigid peaksid looma töövõimalused eakamate töötajate juurdepääsuks pidevõppele,

tagama juurdepääsu elukestvatele õppele, kehtestama maksusoodustuste poliitika, mille raames pakutakse stiimuleid pikemalt tööturule jäämiseks, ja toetama aktiivset tervena vananemist. Pikaajaliselt töötuid isikuid tuleks toetada töökohtade loomise ja aktiivse kaasamisega, sealhulgas selliste positiivsete aktiveerimisstiimulitega nagu personaalne nõustamine ja tööturule naasmist toetavad programmid, piisavad toetused ja juurdepääs kvaliteetsetele teenustele, et toetada nende tööleasumist ja juurdepääsu kvaliteetsetele töökohtadele.

Naised

Komisjon peaks pöörama rohkem tähelepanu sellele, et tõsta märkimisväärselt naiste osalust tööturul, mis on võtmeks Euroopa 2020. aasta tööhõivemäära peamise eesmärgi saavutamise juurde; nõuab meetmeid, nagu taskukohane hoolitsus ja laste eest hoolitsemine, adekvaatsed ema-, isa- ja vanemapuhkuse süsteemid ning paindlikkus töötundides ja töö kohas.

Liikmesriigid peaksid järgima ja edendama soolist võrdõiguslikkust osana oma riiklikust poliitikast ja riiklikust reformikavast.

Muud prioriteetsed rühmad

Liikmesriigid peaksid lisama oma riiklikesse reformikavadesse peamised meetmed tööhõive ja sotsiaalse kaasatuse kohta, mis võeti vastu Euroopa puuetega inimeste strateegiaga. Kutsub komisjoni üles tagama, et kõnealused meetmed oleks osa tema 2014. aasta riigipõhistest soovitustest.

Nõuab, et nende vähemuste süvalaiendamine lisataks 2014. aasta majanduskasvu analüüsi prioriteetidesse, kelle osalus tööturul on võtmeks Euroopa 2020. aasta tööhõivemäära peamise eesmärgi saavutamise juurde; palub komisjonil ja liikmesriikidel käsitleda vähemuste hulka (nt romad) kuuluvate inimeste madalat tööturul osalemise taset.

Soovitus 7: Vabatahtliku töö liikuvuse suurendamine

Euroopa Parlament on seisukohal, et iga-aastasel majanduskasvu analüüsil põhinevate, Euroopa Ülemkogus heakskiidetavate poliitiliste juhiste eesmärk peaks olema järgmine.

Komisjon peaks töötama välja asjakohased meetmed, et vaadata läbi Euroopa õigus, garanteerimaks pensioniõiguste ülekantavuse ja garanteerimaks töö tasustamise jätkumine vähemalt kolm kuud pärast seda, kui vastuvõtja otsib tööd muus liikmesriigis, arvestades nende töötajate, eriti noorte arvu, kes lahkuvad oma päritoluriigist teistesse riikidesse ELis töövõimalusi otsides.

Laiendada ja intensiivistada Euroopa tööalase liikuvuse portaali (EURES) tegevust ning eelkõige edendada noorte liikuvust; nõuab, et selleks koostataks koos liikmesriikidega eristrateegia, asetades rõhu tõsiasjale, et liikuvus peab jääma vabatahtlikuks ega tohi piirata jõupingutusi luua kohapeal töökohti ja koolituskohti.

Komisjon peaks uurima majandus- ja rahaliidu liikmesriikide võimalust osaleda tõhustatud koostöös eesmärgiga võtta vastu õigusaktid, mis edendavad majandus- ja rahaliidu-sisest tööjõu liikuvust kiiremini ja tõhusamalt (nt seoses täiendavate pensioniõiguste ülekantavusega või koostöölepingu vastuvõtmine majandus- ja rahaliidu riiklike tööbüroode vahel).

Soovitus 8: Õiglasemate maksusüsteemide suunas

Euroopa Parlament on seisukohal, et iga-aastasel majanduskasvu analüüsil põhinevate, Euroopa Ülemkogus heakskiidetavate poliitiliste juhiste eesmärk peaks olema järgmine.

Liikmesriigid peaksid reformima makse, et vähendada survet madalate palkade ja teise sissetuleku teenijatele, mis komisjoni sõnul on jätkuvalt kõrged ja näitavad kasvavat trendi.

Komisjon peaks võtma teatavaks IMFi 2013. aasta oktoobri maksuaruande, milles juhitakse tähelepanu sellele, et on ruumi paremini ja progresseeruvamalt maksustamiseks, et tõhustada konsolideerimisjõupingutuste õiguspärasust, tehes samas rohkem, et edendada majanduskasvu ja tuua kaasa lisatulusid.

Liikmesriigid peaksid nihutama maksukoormuse töölt teiste jätkusuutlike maksuvormide

suunas, nagu ühtlustatud ettevõtte tulumaks, finantstehingute maks ja süsinikdioksiidimaksud. Liikmesriigid peaksid võtma vastu töökohtade loomist soodustavaid meetmeid, nagu tööjõu maksureformid, mis pakuvad tööhõivestimeid, toetavad vabatahtlikku füüsilisest isikust ettevõtjana töötamist ja toetavad ettevõtjaid strateegilistes sektorites.

Vähendada tuleks tööjõu maksustamist, kusjuures eelkõige tuleks vähendada sihipäraselt ja ajutiselt uute töötajate, eriti madalapalgaliste ja madala kvalifikatsiooniga töötajate, pikaajaliselt töötute ja teiste haavatavate rühmade sotsiaalkindlustusmaksid või tööhõivetoetuste skeemide maksid, tagades samal ajal riiklike pensionisüsteemide jätkusuutlikkuse.

Et võidelda deklareerimata töö, näilise füüsilisest isikust ettevõtjana töötamise ja maksupettuste vastu, eelkõige arvestades praegust eelarvete konsolideerimist, et kaitsta töötajaid ja maksutuluseid ning säilitada üldsuse usaldus maksusüsteemide õigluse ja tõhususe vastu; muuta mitteametlik ja deklareerimata töö seaduslikuks tööks, muu hulgas suurendades tööinspektsioonide pädevust.

Soovitus 9: Vaesust ja sotsiaalset tõrjutust tuleb vähendada

Euroopa Parlament on seisukohal, et iga-aastaselt majanduskasvu analüüsil põhinevate, Euroopa Ülemkogu heakskiidetavate poliitiliste juhiste eesmärk peaks olema järgmine.

Liikmesriigid peaksid tugevdama turvaabinõusid ja tagama heaolusüsteemide tõhususe ning investeerima ennetusmeetmetesse.

Nõuab tungival, et komisjon võtaks arvesse makromajanduslike kohandamisprogrammide mõju strateegia „Euroopa 2020” peamiste eesmärkide saavutamisele finantsraskustes liikmesriikides ja lepiks kokku muudatustes, mille eesmärk on viia kohandamisprogrammid kooskõlla strateegia „Euroopa 2020” eesmärkidega.

Soovitus 10: Jätkusuutlikud pensionid

Euroopa Parlament on seisukohal, et iga-aastaselt majanduskasvu analüüsil põhinevate, Euroopa Ülemkogu heakskiidetavate poliitiliste juhiste eesmärk peaks olema järgmine.

Komisjon ja liikmesriigid peaksid võtma omaks parlamendi soovitusel pensioneid käsitlevas rohelises ja valges raamatus.

Pensionireformid eeldavad riiklikku ja sotsiaalset ühtekuuluvust ning saavad olla edukad üksnes juhul, kui need on sotsiaalpartneritega kokku lepitud.

Et garanteerida pensionisüsteemide jätkusuutlikkus: võimalik on tõsta tegelikku pensioniiga ilma kohustuslikku pensioniiga tõstmata, vähendades nende inimeste arvu, kes lahkuvad tööturul vara; on veendunud, et tegeliku pensioniea edukaks tõstmiseks peab pensionisüsteemide reformiga kaasnema poliitika, millega piiratakse juurdepääsu ennetähtaegselt pensionile jäämise süsteemidele ja muudele ennetähtaegselt tööturul lahkumise võimalustele, luuakse töövõimalused eakamate töötajate juurdepääsuks pidevõppele, tagatakse juurdepääs elukestvatele õppele, kehtestatakse maksusoodustuste poliitika, mille raames pakutakse stiimuleid pikemalt tööturule jäämiseks, ja toetatakse aktiivset tervena vananemist.

Soovitus 11: Euroopa sotsiaalsed stabilisaatorid

Euroopa Parlament on seisukohal, et iga-aastaselt majanduskasvu analüüsil põhinevate, Euroopa Ülemkogu heakskiidetavate poliitiliste juhiste eesmärk peaks olema järgmine.

Majandus- ja rahaliidu liikmesriigid, kes kogevad negatiivseid majandusšokke, et tohi sotsiaalpoliitikat ja sotsiaalstandardeid kasutada korrigeerimisteguritena.

Komisjon peaks esitama rohelise raamatu automaatsete stabilisaatorite kohta eurotsoonis, et aidata käsitleda asümmeetrilisi šokke, vältida riikide heaoluühiskondade ülemäärast kahandamist ja tugevdada seega majandus- ja rahaliidu kui terviku jätkusuutlikkust.

Palub, et Euroopa Ülemkogu määraks detsembris toimival kohtumisel kindlaks konkreetseid

sammud sotsiaal- ja tööhõive valdkonna tõelise tugisamba rajamiseks majandus- ja rahaliidus ühendusemeetodi alusel ning täpsustaks, kuidas võtta kasutusele Euroopa töötushüvitiste süsteem kui euroala automaatne stabilisaator.

Soovitus 12: Demokraatlikku õiguspärasust ja sotsiaalset dialoogi tuleb tugevdada

Euroopa Parlament on seisukohal, et iga-aastasel majanduskasvu analüüsil põhinevate, Euroopa Ülemkogu heakskiidetavate poliitiliste juhiste eesmärk peaks olema järgmine.

Kõik tööturu reformid peaksid põhinema ELi tasandi sotsiaalse dialoogi tugevdatud koostööstamisel.

Tööturu osapoolte kõrgekvaliteedilise osaluse ning tugeva sotsiaalse dialoogi tagamine ja tugevdamine, ka riiklikul tasandil, on väga oluline mis tahes reformide eduks ja eelkõige majandus- ja rahaliidu reformides, tööturu osapoolte rollis uues majanduse juhtimises, eelkõige Euroopa poolaastas.

Rakendab komisjoni ettepanekut kaasata tööturu osapooli jõulisemalt Euroopa poolaasta protsessi, muu hulgas sotsiaaldialoogi komitee raames enne iga-aastaste majanduskasvu analüüside vastuvõtmist.

Euroopa Ülemkogu ja liikmesriigid peaksid tagama, et omanikutunde tekitamiseks kaasatakse riiklikud ja piirkondlikud parlamendid, tööturu osapooled, ametiasutused ja kodanikuühiskond aktiivselt strateegia „Euroopa 2020” poliitiliste suuniste elluviimisse ja selle järelevalvesse ning majanduse juhtimise protsessi.

Euroopa Ülemkogu ja komisjon peaksid integreerima strateegia „Euroopa 2020” tööhõive-, sotsiaal- ja hariduseesmärkide järelevalve ja hindamise paremini Euroopa poolaastasse 2014.